

prebodena, je zrno še rumenkasto-belo in sočnato, napolnuje še vso lupino in je na koncu sedeča klica še zdrava in sočnata, takrat je želod gotovo dober. Če pa je od črva pičen ali je zrno v lupini rujavo, plavo ali črno, ali če je tako rahlo notri, da šiklja, ali če je še celó plesnjivo, pa že pognalo za pavec dolge kalí, ki so že suhe, tak želod ni za setev. Prihranimo si stroške in trud, vsaj nobeden ne bo pognal.

2. O bukovem semenu ali bukvici (žiru).

Bukovo seme prerežimo po dolgosti. Če je zrno še belo, sočnato in končni pogon ravno tak, če ima zrno sladek okus, je bukvica pripravna za setev. Ima pa zrno drugo, kakor belo barvo, olnat in zopern okus, ali če je seme prav stisnjeno in suho, ni pripravno za setev.

3. O gabrovem semenu.

Pri preiskavi prerežimo več oreškov na dvoje, da vidimo, ali imajo zrna. Če jih najdemo, je seme dobro in gotovo požene, ako ni prestaro, česar pa ne moremo vedeti.

4. O brestovem semenu. 5. O jelševem semenu, in 6. o brezovem semenu.

Ako se hočemo dobrote teh vrst semena prepričati, prerežimo več zrn z ostrim nožem. Če je zrno močnato in se pri stisnjenji pokažejo olnata in mokra znamenja, je seme zdravo, če ni prestaro, starosti pa ne moremo razločiti. Če ni nič mokrotnega opaziti, seme ni zdravo, — ne sejmo ga.

7. O javorovem semenu.

Pri preiskavi semena vzemimo sivo-rujavo lupino od semenskega zrna, ki se na krilu drži. Če najdemo od spodej ležeče kaličnice lepo zelene in sočnate, je seme dobro. Če pa so kaličnice drugih barv, ali tako suhe, da se med prsti zribati dajo, je seme slabo. Zelena barva ni zmirom nezmotljiva. Dobi se staro seme z zeleno barvo, a vendar ne kalí.

8. O jesenovem semenu.

Prerežimo več zrn. Najdemo v njih plavo-bela zrna še vozku podobna, je seme dobro; če pa je tvorina preveč suha, kaže staro seme, ki ne bo kalilo.

9. O šilovnem semenu.

Pri preiskavi prerežimo tudi več zrn. Če jih najdemo popolnoma sočnata in zeló dišeča, je tako seme dobro; so pa zrna prazna, in imajo nenavaden duh, okus in barvo, ni seme za setev sposobno.

To so pripomočki, po katerih smo v stanu seme spoznati. So pa drugi, ki so še bolji, ako nam čas preiskave pripušča.

Štejmo in vsejmo vsako tako seme, ki rado kalí, v kakov pisker ali v zaboj (kišto). Denimo ga na zračnem kraju in zalivajmo ga z vodo ter opazujmo, koliko zrn bo kalilo. Ta skušnja je najbolja, seme spoznati. Zeleti je, da bi si čez zimo delali take poskušnje z jelšami, brezami, jesenovim in s šilovnim semenom, da zvemo dobroto semena in potem lahko zračunimo, koliko ga bomo na oralu potrebovali.

Vse seme nikoli ne kalí. Če ga tri četrt do 2 tretjini kalí, je seme dobro; če ga kalí le polovica, je srednje.

Varno je, le od znanih kupcev seme kupovati, in se z njimi pogoditi, da, ako bomo seme 14 dni domá na kakem ozračnem kraju na dvoje imeli in potem tehtali. Ako je kupec pošten, ga nam bo tako dal, in obvarovali se bomo ylažnega semena, ali še celó s peskom pomešanega. Če se kupec ne dá pregovoriti, zgrabimo pest semena, stisnimo ga in hitro roko ven

vzemimo. Če se ga je veliko rok prijelo, je mokrotno; ne kupimo ga; — če pa pade vse od rok, je suho. Da izvemo, ali je namešano z drobnim peskom, ribajmo ga med rokama. *) (Dal. prih.)

Živinozdravilstvo.

* Kedar se konj ožulji od sedla na hrbtu, da ima rano — ni je treba rezati in tudi ne žgati, ampak vzemi žgane in fino zmlete kave (kofeta) in z njo enkrat ali dvakrat na dan posipaj natisk od sedla. — To je videl in sam z dobrim vspehom skusil angleški konsul v Javi v zahodnji Indiji v Aziji, in to priporoča svoji vladi. — Mi pa povemo to živinozdravnikom, naj poskusijo. Zdravilo je lahko in dober kup, ako le tudi saj včasih pomaga.

Podučne stvari.

Posilna delalnica — kaj je in čemu je.

Povsod je veliko tacihi ljudi, ki niso ravno hudo delci, ki pa so zanikerni in razuzdani, in zatega del tudi svojim bližnjim nadležni ali celó nevarni.

Za take ljudi, ki se niso toliko pregrešili, da bi jih zaprli v ječo, imajo po več deželah posebne hiše, ki se imenujejo posilne delalnice (Zwangsarbeits-haus). Takih naprav je v našem cesarstvu že veliko; kranjska dežela ima posilno delalnico že mnogo let, na Štajarskem jo ravno zdaj delajo.

Take delalnice so zeló koristne, a vendar je le malo ljudi, ki jih bolj na tanko poznajo. Gotovo tedaj vstrežemo vsem Slovencem, ako jim podamo popis take naprave, in to po postavi, katero je deželni zbor kranjski izdelal in cesar potrdil 15. julija t. l.

Tako-le se glasi:

§. 1. (Naloga posilne delalnice.) Posilna delalnica, ktera ne namerava, da bi se ljudje kaznovali, ampak zboljševali, ima nalogo, da se osebe, ki pridejo v delalnico, k primernemu delu s silo naganjajo in k npravnemu popljšanju napeljujejo.

§. 2. (Oddaja v posilno delalnico.) Le razuzdane in zanikerne osebe, ki se bojé dela in si darežljivost ljudstva prisvojujejo, kakor tudi take osebe, ki so nevarne ljudem in njihovej lastnini ter se ne morejo izkazati, da si po poštemu potu kruh pridobivajo, ali si ga vsaj pridobiti prizadevajo, in če h kranjski deželi pripadajo, oddajajo se v posilno delalnico.

§. 3. Pa tudi take osebe, pri katerih se ne more naglo zvedeti, v kateri domovinski kraj pripadajo in je enako tudi določbe §. 2. zadenejo, se oddadó izjemno za toliko časa v delalnico, da se njihova prava domovina zasledí.

§. 4. V posilno delalnico se ne smejo sprejemati: a) osebe, ki še niso 14 let stare; b) trapci in blazni (norci); c) osebe, ki se tudi za lahka dela ne morejo vporabiti; d) matere, ki dojé.

§. 5. (Oblast za oddajo oseb v posilno delalnico.) Pripoznanje, da se sme kaka oseba v posilno delalnico sprejeti, določuje navadno cesarska politična okrajna gosposka domovinskega okraja s posvetovanjem dotične občine, pod katero zadevna oseba pripada; v policijskem obmestju ljubljanskem pa ima to oblast mestno starešinstvo. — Vsaka občina (soseska) ima pravico, da nasvetuje oddajo v svojo občino pripadajočih oseb v posilno delalnico.

*) Tudi je navada, da se seme dene v posodo z vodo napolnjeno; polno seme na dno pade, gluho ostane na vrhu. Tudi na žarečem železu ga preiskujejo; gluho seme počasi zgori, polno ploskne, da se sliši in navadno nekoliko odskoči. Pis.

Na enake občinske nasvete se sme posebno tedaj ozir jemati, ako se je občina sama, ali pa, če so se zavezali sorodniki, da bodo za osebo, ki pride v delalnico, ali vse, ali pa vsaj nekaj stroškov plačevali za njeno oskrbovanje.

Po priganjanji povrnjene prignance in take osebe, katerih domačinstvo je neznano, sme (§. 3.) izjemno politična gosposka onega kraja, v katerem so osebo prijeli, in sicer po priganjanji povrnjene prignance s posveto- vanjem tiste občine, pod katero prignanec spada, v po- silno delalnico oddajati.

§. 6. Razsodbi za oddajo v posilno delalnico se mora razun razsodbenih razlogov tudi priložiti izkaznica, ki zapopada občino, pod katero zadevna oseba pripada, delalna sposobnost njena, zmožnost ali nezmožnost pla- čila za oskrbovanje, spričo zastran zdravja od zaneslji- vega zdravnika in izkaznico, ki opisuje prejšnje živ- ljenje dotične osebe, njene sodnijske in policijske kazni, kakor tudi natančen popis osebe in njenih posebnih lastnosti.

§. 7. (*Pritožba zoper odlok.*) Vsaka razsodba za od- dajo v posilno delalnico, če tudi ni bilo nobene pritožbe zaradi tega, se mora pred izvršitvijo c. k. deželni vladi v potrjenje predložiti. Pritožba se mora v 24 urah po- tem, ko se je kdo za-njo oglasil, pri prvi sodnijski stopinji naznaniti in se ima v daljnih 3 dneh c. k. de- želni vladi v razsodbo predložiti. Ta pritožba ima od- ložno moč, to je, da odloži spolnitev poprejšnje raz- sodbe, vendar pa ima razsodna gosposka pravico, da dene dotično osebo, ako je zaradi ubežnosti na sumu, iz previdnosti za toliko časa v posebno varnost, dokler se razsodba pritožbe ne reši. Kaka druga nadaljna pri- tožba ni dopuščena. Občina, pod katero zadevna oseba pripada, ima za pritožbo tudi takrat pravico, če se njeno zahtevanje za oddajo kake osebe v posilno de- lalnico od gosposke prve stopinje ni sprejelo; v tem primerljivi mora občina svojo pritožbo v 24 urah po prejetem sporočilu pri razsodni gosposki naznaniti in v daljnih treh dneh pri ravno isti gosposki kot predlogo c. k. deželni vladi izročiti. V tem položaji, če je c. k. vlada razsodbo preuredila, se sme dotična oseba, ki bi imela priti v posilno delalnico, na c. k. ministerstvo notranjih zadev obrniti in to v predpostavljenih obrokih. (Dalje prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* *Kolek ali štampelj* so iznajdli Holanci l. 1624. Ker se pa nobena nova iznajdba tako hitro ne razširi, kakor taka, po kateri se dá davek vpeljati, toraj naj- demo kolek vže konec 17. stoletja po vsej Evropi. Na Francoskem ta davek sedaj donaša vladi vsako leto 82 milijonov frankov, na Angleškem blizo 6 mili- jonov, na Pruskem ravno toliko. V Avstriji, ktera je vže tako obložena z velikimi davki, poskočil je ravno ta davek (kolek) od leta 1840. do 1868. od 3½ milijona na 11½ milijona brez vštete ogerskega kra- ljestva.

* Rim je posedla armada italijanskega kralja in si ga tako prisvojila s tisto pravico, ki se imenuje „volčja pravica“ — pustil se je papežu le tisti del Rima v last, ki se imenuje „Leonovo mesto“. — Naj po- vemo, kaj je to in od kod to ime? — Ta del mesta ali to mesto, ki obsega poltretjo laško miljo, sta v 9. stoletji med letom 800. do 850. papeža Leon III. in Leon IV. z zidom obdala; to mesto ima 3 vrata; skozi ena se gré v Travestere, skozi druga v Civita vecchio in skozi angeljska vrata v Vatikan; ta vrata so edina vrata, ki so naravnost v zvezi z drugimi deli Rima. Leonovo mesto šteje do 15.000 duš, ki se Borghi-

giani, to je, gradjani imenujejo in so zmiraj v najbliži dotiki s papežem, tedaj gotovo raji ostanejo podložni papežu kakor kraljestvu italijanskemu.

Slovensko lepoznanstvo.

Iz zbirke za naše rojake vojake. *)

1.

Vojaški stan.

Zares je lep vojaški stan,
Skorej mu para ní,
In v glavi níma on možgan,
Kdor tak ne govori.
Vojak steber cesarstvu je,
Strahú on ne pozná;
Če vse krog njega ruši se,
Vojak ne trepetá!

V desnici močni ostri meč,
V osrčji pa pogum
In za svobodo vès gorèč
On strah je vražjih trum.
Ni mirno mu poprej srcé,
Dokler končan ni boj,
In dokler z drage ni zemljé
Pregnán sovražni roj.

Vojaku ljubica je čast,
Njo ljubi on samó,
Srce mu napolnuje slast,
Ko zmisi se na-njó.
On zá-njo v bojni gré vihár,
Za-njó vse pretrpí,
Celó življenje svoje v dar
Ji dá, če si želí!

Jos. Cimperman.

Katkočasnica.

Neki župnik (fajmošter) vpraša svojega farana: **kdo** ga je vstvaril? a on mu ni znal odgovoriti. To isto vpraša potem šest let starega fantiča, in ta mu brž od- govori: „Gospod Bog“. „Sram vas bodi, starec — po- krega gosp. fajmošter nevednega možá — da ne znate, kar zná dete!“ — „Prosim Vas ponižno — zagovarja se mož — nikar se ne čudite, gospod oče; jaz sem že star, pa sem že to pozabil; al ta mali paglovec ní dolgo, kar je vstvarjen bil, in zato lahko zná, kdo ga je vstvaril.“ „Pučki Prij.“

Dopisi.

V Gorici 24. sept. — V poprejšnji številki sem sporočil nekaj o dovolitvi paralelnega izobraže- vališča za učiteljice. Pozneje sem izvedel, da je došlo tudi zastran pripravnishča za učitelje nekaj. Ministerstvo se je ustavilo na poli poti, kar se tiče paralelizovanja. Žensko izobraževališče ima biti dvoj- nato, to je, ima imeti posebne italijanske in posebne slovenske razrede in učitelje ali učiteljice; možko pa ne tako; ampak utrakvizem priporoča g. minister, to je, v istih razredih naj bi se podučevalo po itali- janski in slovenski. Kako si na Dunaji to mislijo in ali o naših razmerah kaj razumejo, ne vem. To pa vem, da ni še davno tega, ko so se tam gori prekri- ževali pred utrakvizmom, češ, da so modèrni pèdagogi zoper dvo- ali mnogojezično podučevanje v istem raz-

*) V poslednjem listu „Novic“ omenjene.

14. Limbovo seme sejmo ali jeseni ali spomladi. V neprijetnih krajih je jesenska setev bolja, kajti ondi sneg še le meseca maja skopni, in rastlinice spomladanske setve prepozno poženejo.

15. Platane, in

16. akacije sejmo spomladi.

17. Od vseh drugih dreves, ki niso tako imenitna za gozde, pa sejmo seme tistikrat, ko z dreves pade.

Kedar seme sejmo, denimo bolj debelo seme, kakor želod, kostanj po 2 do 3 palce (cole) saksebi v zemljo, — lahko seme posejmo tako, kakor žito na polji, ako imamo več oralov posejati.

5. Koliko semena posamesnih dreves je treba na enem oralu (johu)?

Silno važno je to v gozdoreji. Če vzamemo preveč semena, bomo v prevelike stroške zabredli, in drevje pregosto se dobro ne obnaša, — nasproti pa, če vzamemo semena premalo, bomo pa škodo pozneje trpeli, ko bomo morali zarezališča popravljati, kar bi ne bilo, ako bi bili prvokrat dosti gosto sejali.

Naj tedaj naštejemo na drobno, koliko semena se za 1 oral potrebuje:

Jelkovega semena	4 vagane (mecne)	po 15 funtov
smrekovega „	15 do 16 vaganov	po 48 „
bora navadnega	$\frac{5}{16}$ vagana	po 52 „
bora črnega	$\frac{3}{8}$ „	po 54 „
mecesenovega	$\frac{3}{8}$ „	po 50 „
cerovega	8 vaganov	po 90 „
hrasta poletnega	7 „	po 80 „
hrasta gradnega	6 „	po 60 „
bukovega	4 „	po 50 „
gabrovega	12 „	po 10 „
javorovega	8 „	po 16 „
jesenovega	3 „	po 20 „
brestovega	8 „	po 5 „
brezovega	4 „	po 8 „
jelšovega	4 „	po 30 „
bora belega	$\frac{5}{16} = \frac{1}{3}$ vagana	po 52 „

(Dalje prihodnjič.)

O potrebi živinskih zdravnikov.

„Pojasnila“, ki jih gledé na postavbo za povzdigo reje goveje, donša „Slov. Gosp.“, povdarjajo potrebo dobro izučenih živinskih zdravnikov tako-le:

Glavna stvar v tej postavi je gotovo ta, da je treba skrbeti tudi za sposobne živinske zdravnike; ni skoro verjeti, da je v tem oziru tako slabo celó po deželah taci, katerim je živinoreja glavni prislužek in vir bogastva.

Povsod na Štajarskem je razen deželnega živinskega zdravnika prav malo izvedenih živinskih zdravnikov in izučenih živinozdravniških pomočnikov, a celó ti možje borno živijo, ker živinorejec raje zaupa mazaču, nego izvedenemu zdravniku. Mazači so živinoreji v veliko kvar, ki se, žalibog, ne dá natančne določiti, da bi lahkovernim živinorejcem oči odprli. Kako more človek, ki ne pozná notranjega ustroja živali in njihovih organov, na ktere je oprto živalsko življenje in zreja, — ki ne spozná bolezni, in ne vé, kako bi se jim prišlo v okom, ki še celó ne pozná zdravilnih moči, kako more tak nevednež bolno živinčce zdraviti?

Tako pameten je vsak gospodar, da ne dá svoje pokvarjene ure nikomur drugemu popraviti, kakor urarju; strganih čevljev ne drugemu kot čevljarju; če mu pa živinčce zbolí, gré marsikdo rajše k mazaču nego k zdravniku.

Hrastov lub, stari sežgani podplati, razdrobljena opeka, žveplo, oglje, teloh, smodnik, poper itd., je vsa mazačeva lekarna; glavni pripomoček je pa kri puščati, kar se tako dolgo dela, da žival pogine.

Ako na pr. vol jesti ne more, ker ima pokvarjen želodec, so tega krivi črvički na jeziku. Mazač meni namreč, da so slajne bradovičiče črvički, katerim glavice poreže in jezik z opeko drgne, da kri priteče. Se vé da uboga živina ne more več dni ničesa jesti; med tem se izstrada in poprej prenapolnjen želodec se strebi. Kedar se na jeziku zopet koža zaraste, začne izstradana žival zopet jesti in — mazač je pomagal. Kedar krava storí, so „gobe“ po mislih mazačevih in morajo se trgati; s tem strašno škodo delajo ali celó umorijo živino. Enakih izgledov bi se dalo še mnogo naštet.

Vrh tega so pa ti mazači tudi draži od pravih živinskih zdravnikov, kajti razun plačila v denarju se mazač tudi ne brani dobre jedi in pijače in rad odnese tudi suhega mesa, jajc, masla itd. Še hujše je, če je mazač konjeder (mrhar); dobro vedé, da mu crknjena žival ne uide, jo že tako zdravi, da pogine ali jo pa za majhen denar še živo od lastnika kupi in potem ozdravi in drago prodá.

Po teh resničnih izgledih je jasno, da je v obrambo velike škode neobhodno potrebno pridobiti si izvedenih živinskih zdravnikov.

Podučne stvari.

Posilna delalnica — kaj je in čemu je.

(Dalje in konec.)

§. 8. (*Prisiljenci*.) V posilno delalnico oddane osebe se imenujejo prisiljenci.

Osebe se morajo po spolu natančno oddeliti, in še celó med delom je vsaka skupščina enega spóla z drugim ostro prepovedana.

§. 9. (*Razredba*.) Prisiljenci se razvrstijo v tri razrede. Vsak stopi pri svojem dohodu najpred v tretji razred, in se pomika po razmerji lepega zadržanja in veselja, ki ga ima do dela, v druga dva bolja razreda.

§. 10. (*Stroški za oskrbovanje*.) Stroške za oskrbovanje prisiljenecv plačuje deželni zaklad. Ako so pa obvezanci za plačilo oskrbovalnih stroškov zmožni (§. 6), se mora razsodna gospôska, in to preden izreče razsodbo, da pride dotična oseba v posilno delalnico, z obvezanci in z deželnim odborom pogovoriti, ako in koliko bodo za oskrbovanje prisiljenca zgorej omenjeni obvezanci v deželni zaklad odrajovali.

Na ta način vzajemno sklenjene plačilne naredbe se morajo v razsodbo sprejeti.

Ravno tako se ima tudi to, ako se občina s prostovoljnim doneskom za oskrbovanje prisiljenca izreče, v razsodbo zadevne osebe vzeti.

§. 11. (*Izpust iz posilne delavnice*.) a) Na zahtevanje občine ali pa sorodnikov. Občina in sorodniki dotične osebe v posilni delalnici, ki za njeno oskrbovanje deželnemu zakladu z doneski pripomorejo (§. 5. in 10.), imajo pravico do zahtevanja, da se prisiljenec iz delavnice izpusti, in sicer:

a) ako se občina ali sorodniki zavežejo, da bodo tudi izvan omenjenega zavoda izpuščenemu prisiljencu za primerno delo skrbeli;

b) ako je oseba, ki se ima izpustiti, najmanj šest mesecev bila v zavodu in je bilo tudi njeno zadržanje pravilom hišnega reda primerno.

§. 12. b) Po nasvetu oskrbníštva. Razun poprejšnjih razlogov se more prisiljenec tudi tedaj iz delavnice izpustiti, ako oskrbníštvo s posvetovanjem duhovnega pastirja izpust nasvetuje, a oskrbníštvo se mora

po onih v pravilih za oskrbníštvo natančneje določenih pogojih ravnati.

§. 13. (*Določba o izpustu.*) V obojnih primerljajih (§. 11. in 12.) določi izpust prisiljenca iz posilne delalnice c. kr. deželna vlada; o tej določbi ni nobena pritožba dopuščena.

§. 14. Noben prisiljenec ne sme v delalnici manje nego šest mesecev, in nepretegotoma tudi več ne, nego dve leti, s privoljenjem c. k. deželne vlade pa tudi tri leta zaprt biti.

§. 15. (*Inostranski ali tuji prisiljenci.*) Inostranski ali tuji prisiljenci, ki se v kranjsko deželno delalnico oddajo, obravnujejo se po ravno tem hišnem redu in po teh pravilih, ki obstojé za kranjsko deželno delalnico, in le oziroma na izpust so dovoljene one premembe, ki jih deželni odbor z deželnimi oblastnjami dotične kronovine zloži.

§. 16. (*Hišna komisija.*) Hišna komisija pregleda vsaki mesec posilno delalnico.

Komisija obstoji iz dotičnega sporočevalca c. kr. deželne vlade, ki je ob enem tudi predsednik in voditelj te komisije, nadalje iz oskrbovalnih uradnikov, domačega duhovnika in domačega zdravnika.

§. 17. (*Področje.*) Hišna komisija sprejema prošnje in pritožbe prisiljencev, ter je rešuje na podlagi obstoječih predpisov po večini glasov.

§. 18. Ona ima nadalje tudi prisiljence, ki se imajo izpustiti, po večini glasov razvrstiti po določbah c. kr. ministerskega razpisa od 15. junija 1860. leta, št. 18795/1773.

§. 19. Sklepe hišne komisije izvršuje oskrbníštvo.

Slovensko lepoznanstvo.

Iz zbirke za naše rojake vojake.

2.

Vojakovo slovó.

Jaz danes zadnjič še
Sem morda tú pri vas,
Novíce so prišle:
Da cesar hoče nas.
Sovražnik ljuti mu pretí
In stiska ga od vseh strani;
Zató on kliče sine
V obrambo domovine.

Kdor mlad je in pa jak,
Zdaj mora iti v boj,
Iz boja pa junak
Prinese venec svoj!
Zatoraj, starši, naj grenké
Se posušijo vam solzé;
Naj zgine žalost tvoja,
Sestrica draga moja!

Če Bog nam srečo dá,
Vkrotili bomo mí
Druhál sovražnika,
Ki ljubi mir kalí;
Potem pa pride srečni čas,
Da vrnem se v domačo vas,
Kjer zopet mi cvetelo
Življenje bo veselo.

Ak pa na vojski bom
Življenje svoje dal
Za prostost in za dom,
Naj vam ne bode žal!

Jaz spolnil sveto sem dolžnost

In skazal svojo sem jakóst:

Za Avstrije rešenje

Sem svoje dal življenje.

Jos. Cimperman.

Zabavno berilo.

Črtice o Pavliha-Zvonovcih.

Rodoljubni „Zvon“ od pol do pol meseca otožneje poje balade o nesrečni osodi resnice, vednosti, omike, poštenosti in drugih čednosti med surovimi Slovenci; človeku, ki te žalostne glasove sliši, se kar srce topí britkosti in tuge.

Nate nekoliko izpodbudivnih vrstic, kako „Zvonovi“ očetje in sinovi te nebeške device iskreno ljubijo in pobožno spoštujejo; morda njihov lep izgled vendar kakega lenega Slovenca ogreje.

Bilo je okoli polovice marca meseca t. l., ko pride „rodoljubni resnicoljub“ Pavliha-Zvonove baže k večerji v gostilno „Zlamal“, sede k mizi, pri kateri sem sam sedel, ter se začne z mano razgovarjati. Razgovori so se potem ponavljali večer za večerom o raznih predmetih, posebno pa o avstrijskih političnih razmerah. Iz poslednjih je bilo razvidno, da s Čehi „rodoljub“ ni celó nič zadovoljen, ker se ne udajo političnemu liberalizmu, kakoršnega Giskrovci hočejo. — Jaz menim, da mora biti Slovan politično pokvarjen, kateri se v tem z „rodoljubom“ ne strinja, kajti kdor moža pozná, mora biti „moralčno prepričan“, da on boljé vé, kakor tistih pet ali šest milijonov Čehov, kaj je pravo: ali to, kar zahtevajo Čehi, ali ono, kar ponuja Giskra. Giskra mu je bil edini mogoč osrečitelj avstrijskih narodov. V svetem ognju za-nj plameč je vprašal, da „naj se mu imenuje le en mož, ki bi bil sposoben Giskro nadomestiti“. Odgovoril si je naglo sam: „Er ist der einzige österreichische Staatsmann von einigem Gewicht in pravi demokrat“. — V tem ima „resnicoljub“ tudi prav. Avstrija res nima okrižčenega eksclenc-demokrata razun Giskre.

„Bleiweisa mora „rodoljubni resnicoljub“ v dunajskih krogih desavjerati, kajti narod ni tak, kakoršni so prvaki“. — Ako človek pomisli, da se vdeležujejo volitev samo „še preotročji“, in da obiskujejo tabore samo „politično uže pokvarjeni“ Slovenci, da tedaj tisto soglasno potrjevanje dr. Bleiweisovega političnega programa, naj se ponavlja kolikorkrat hoče, nima nikakoršne veljave, — se mora priznati, da „resnicoljubni rodoljub“ prav modro ravná po „dunajskih krogih“ in da zasluži njegovo desavjeranje tim več vere, ker uže kakih petnajst let ni imel priložnosti se med narodom slovenskim „kvariti“ — tak mož je gotovo še popolnoma nepokvarjen.

Ko se je bil Giskra iz ministerskega stola uže izdrsnil, se je „rodoljub“ v pravem pomenu besede tresel ter zdihoval: „Česki fevdalizem in ultramontanizem se bo začel šopiriti, in gorjé nam (Giskra-liberalcem)“. — Tú ima mož uže spet prav, kajti, kdor je kedaj v zgodovino pogledal, vé, da so českega ultramontana Husa in fevdalca Žižko in Prokopa ravno komaj bili ukrotili liberalni nemški bajonetje; Čehi pa še dandanes po Žižka-Husovem duhu cikajo.

Kakih štirinajst večerov zaporedoma me je „resnicoljub“ uril v takih resnicah, in, kakor vsak vidi, navadil sem se jih prav dobro. Potem, menda mislé, da je treba spet kje kakega učenca za cislajtansko-liberalno resnicoljubnost vjeti, se je preselil spet v drugo gostilno, pa dolgo še popraševal, „zakaj me ni